

Skriftlig spørsmål fra Ingjerd Thon Hagaseth (V) til helse- og omsorgsministeren

Dokument nr. 15:739 (2016-2017)

Innlevert: 23.02.2017

Sendt: 24.02.2017

Besvart: 07.03.2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål

Ingjerd Thon Hagaseth (V): Hva tenker statsråden om at avtalen om mammografibussen i Vest-Oppland sies opp på grunn av pengemangel, og hvordan vil han sørge for at kvinner i de berørte kommunene får et tilbud om mammografiundersøkelse som er nært nok til at de benytter seg av det?

Begrunnelse

Oppland fylke er en del av Kreftregisterets offentlige mammografiprogram. Kvinner mellom 50 og 69 år inviteres annethvert år til undersøkelse, enten ved Mammografisenteret på Lillehammer, eller på Mammografibussen. Mammografibussen er et tilbud i noen av kommunene i Vest-Oppland som ligger lengst unna. Kommunene som har et tilbud i dag, er Gran, Lunner, Jevnaker, Sør-Aurdal, Vang, Østre- og Vestre Slidre. Bussen har mammografiapparat og radiografer om bord, og kjører fra kommune til kommune. Slik har man utført undersøkelsene lokalt, mens bildene har blitt sendt til Brystdiagnostisk Senter (BDS) på Sykehuset i Lillehammer. Dermed har kvinnene sluppet å bruke en hel reisedag for å komme seg til en 10-minutters screening.

Mange av kvinnene jobber i offentlig sektor, og må altså ta seg hele fridager fra jobb for å komme seg til sykehuset. Terskelen blir enda høyere når det ikke finnes et godt nok kollektivtilbud til å muliggjøre reisen for alle.

Mammografibussen har bidratt til å øke oppmøtet til undersøkelsene markant i de berørte områdene. Både Kreftregisteret og radiografene mener at det er tungtveiende, faglige grunner for at tilbudet skal bestå. De har regnet ut at et 20 prosentpoeng lavere oppmøte i de 6 kommunene, kombinert med brystkreftfunn hos 0,5 prosent rent statistisk vil bety at to kvinner hvert år vil få oppdaget brystkreft på et mye senere tidspunkt enn om de hadde møtt opp.

Behandlingen blir dermed dyrere og mer omfattende. Sykehuset på Lillehammer har en

kostnad på ca. 300 kroner per kvinne, ved å sende radiografer med bussen. Det er Busskostnadene i seg selv dekkes av Helse Sør-Øst. Dagens rent økonomiske argument for å legge ned bussen er altså ikke godt nok.

Svar

Bent Høie: For å svare på spørsmålet, har jeg bedt Helse Sør-Øst RHF om en vurdering. I svaret fra Helse Sør-Øst RHF framgår det at Sykehuset Innlandet har måttet gjøre en vurdering og prioritering av kostnadsreduserende tiltak. Helse Sør-Øst uttaler blant annet:

"Sykehuset Innlandet har hatt en økonomisk krevende situasjon i 2016. På bakgrunn av divisjon Lillehammer sin krevende økonomiske situasjon måtte tiltak iverksettes for å få driften i balanse. Divisjon Lillehammer har gjort en krevende vurdering og prioritering av kostnadsreduserende tiltak. I vurderingen av kostnadsreduserende tiltak ble tilbudet som mammografibussen gir prioritert ned, da dette er et tilbud til i utgangspunktet friske kvinner som vil få tilbud om tilsvarende undersøkelse på sykehuset. Tilbudet på mammografibussen krever betydelig mer ressurser enn tilsvarende tilbud på Lillehammer sykehus.

Det er også grunn til å merke seg at tilsvarende mammografibusstilbud ikke gis til kvinner i Gudbrandsdalen. Disse kvinnene har like lang reisevei til sykehus som kvinnene fra Hadeland og Valdres.»

Et høyt oppmøte av de inviterte til Mammografiprogrammet er viktig for å oppnå god effekt av tilbudet. Kreftregisteret konkluderer i sin studie med at Mammografiprogrammet har høy aksept hos kvinner i målgruppen og at mulige årsaker til fylkesvis variasjon i oppmøtet bør identifiseres. Jeg imøteser mer kunnskap som kan bidra til økt oppslutning om Mammografiprogrammet og som kan bidra til å opprettholde og øke oppslutningen om programmet.